

VISOKA ŠKOLA "BANJA LUKA COLLEGE"

Ul. Miloša Obilića 30

78 000 Banja Luka

Broj:03-02-01/22

Datum:17.01.2022.

Na osnovu člana 54. Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 67/20), člana 61. Statuta Visoke škole Banja Luka College", Senat Visoke škole "Banja Luka College" na sjednici, održanoj 17.01.2022. godine, donio je

**ETIČKI KODEKS
VISOKE ŠKOLE "BANJA LUKA COLLEGE"**

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(1) Etičkim kodeksom Visoke škole "Banja Luka College" (u daljem tekstu: Kodeks) se utvrđuju etička načela i načela profesionalne etike koja u svom javnom i profesionalnom djelovanju primjenjuju svi članovi akademske zajednice Visoke škole "Banja Luka College" (u daljem tekstu: BLC), i to: nastavnog, naučnoistraživačkog i umjetničkog osoblja, studenata i administrativnog osoblja BLC-a.

(2) Načela Kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i studente i druga lica koja nisu članovi akademske zajednice BLC-a, ali su svojim radom i djelovanjem povezani sa BLC-om, te se tako ponašanje i djelovanje može dovesti u direktnu vezu sa BLC-om.

Član 2.

Kodeks čine:

- 1) Osnovna načela u odnosu na moralno prihvatljivo i moralno neprihvatljivoponašanje na BLC-u,
- 2) Etička pravila u nastavnom, naučnoistraživačkom i umjetničkom radu na BLC-u,
- 3) Organi i tijela za sprovođenje Kodeksa na BLC-u
- 4) Postupak pred Etičkim komitetom
- 5) Mjere za povredu Kodeksa
- 6) Evidencija o izrečenim mjerama
- 7) Završne odredbe

Član 3.

Svi izrazi upotrijebljeni u ovom Kodeksu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

Član 4.

Postupci propisani ovim Kodeksom ne mogu predstavljati zamjenu za građanske, krivične, upravne, disciplinske i druge postupke koji su uređeni zakonima i opštim aktima BLC-a.

I OSNOVNA NAČELA

1. MORALNO PRIHVATLJIVO PONAŠANJE

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva ličnosti

Član 5.

Svi članovi akademske zajednice moraju biti poštovani i uvažavani kao ličnosti u skladu sa zagarantovanim ustavnim i zakonskim pravima na život, slobodu, privatnost, dostojanstvo i integritet.

Pravo na privatnost

Član 6.

Svakom članu akademske zajednice, u skladu sa važećim propisima, mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Član 7.

(1) Svi članovi akademske zajednice BLC-a dužni su da se ponašaju u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemirivanje ili iskoristavanje.

(2) BLC je obavezan obezbijediti jednake uslove za sve članove akademske zajednice, koji se odnose na ispunjavanje i ostvarivanje profesionalnih obaveza, iskazivanje intelektualnih sposobnosti i napredovanje u akademskoj karijeri.

Načelo akademske slobode

Član 8.

Članovi akademske zajednice BLC-a uživaju slobodu da ispituju i testiraju znanja i nude nove ideje i mišljenja, traže i brane istinu u svom radu, podstiču slobodan i odgovoran pristup učenju i iskazivanju stečenog znanja a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka zaposlenja, ili bilo kojeg drugog Ustavom i zakonom zagarantovanog prava.

Načelo autonomije naučnoistraživačkog, nastavnog i umjetničkog rada

Član 9.

(1) Članovi akademske zajednice BLC-a slobodni su u ispitivanju i kritičkom odnosu prema naučnim, umjetničkim i društvenim vrijednostima.

(2) Članovi akademske zajednice, u skladu s ličnim kompetencijama, planovima i mogućnostima, u mjeri u kojoj se ne narušavaju prava drugih osoba, imaju pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje,

(3) Članovi akademske zajednice imaju pravo zaštite od svakog oblika ograničavanja ili uskraćivanja prava na akademsku slobodu, u granicama njihovih dužnosti i prava utvrđenih zakonom i opštim aktima BLC-a.

Načelo akademske čestitosti

Član 10.

Akademska čestitost članova akademske zajednice BLC-a zasniva se na samostalnosti i originalnosti u naučnom, umjetničkom i nastavnom radu, odnosno sprovođenju originalnih naučnih istraživanja, predstavljanju vlastitih rezultata i strogom poštovanju tuđih autorskih prava.

Načelo profesionalnosti

Član 11.

(1) Članovi akademske zajednice dužni su da svoje obaveze prema studentima, kolegama i zaposlenima na BLC-u izvršavaju odgovorno, savjesno i profesionalno, pridržavajući se načela objektivnosti, nepristrasnosti, dijaloga i tolerancije.

(2) Članovi akademske zajednice imaju obavezu da se stalno stručno usavršavaju u okviru izabrane profesionalne oblasti, poštujući kriterijume stručnosti, kvaliteta i kompetencije.

Načelo kolegijalnosti

Član 12.

Kolegijalni odnosi između članova akademske zajednice zasnivaju se na razumijevanju, međusobnom uvažavanju, kulti komunikacije, poštovanju ljudskog i profesionalnog dostojanstva, vodeći računa o zajedničkim prihvaćenim i promovisanim vrijednostima BLC-a.

Načelo transparentnosti

Član 13.

Sva pravila i propisi kojima se definišu prava i obaveze članova akademske zajednice trebaju biti jasna, precizna, nedvosmislena i javno dostupna.

Načelo poštovanja pravnih propisa i postupaka

Član 14.

(1) Članovi akademske zajednice su obavezni da poštuju sve pravne propise i pravne postupke koji se odnose na njihove zadatke i poslove kao članove akademske zajednice.

(2) BLC je obavezan da obezbijedi uslove neophodne za upoznavanje svih članova akademske zajednice sa svim relevantnim važećim pravilima kojima se normiraju njihova prava i obaveze.

(3) U svim postupcima, koji se odnose na ostvarenja načela i pravila iz Kodeksa, članovima akademske zajednice o čijim je pravima i interesima pitanje, treba omogućiti učestvovanje u postupku, pravo da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente, te im osigurati ravnopravan položaj u postupku u odnosu na druge učesnike.

(4) U slučaju kada postoji neslaganje pri tumačenju i primjeni načela ovog Kodeksa, članovi akademske zajednice obavezni su da sporna pitanja najprije riješe unutar sredine u kojoj je došlo do povrede načela.

Načelo zaštite ugleda BLC-a

Član 15.

Članovi akademske zajednice dužni su da, vodeći računa o opštim interesima društva, čuvaju integritet BLC-a i da rade savjesno, odgovorno i posvećeno, prema svom znanju i trenutnim mogućnostima.

2. MORALNO NEPRIHVATLJIVO PONAŠANJE

Diskriminacija

Član 16.

(1) Nedozvoljen i neprihvatljiv je svaki oblik direktnе ili indirektnе diskriminacije na BLC-u, koji se zasniva na etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasu, boji kože, polu i polnoj orientaciji, vjeroispovijesti, društvenom porijeklu, političkom ili drugom uvjerenju, imovinskom stanju, porodičnom ili bračnom statusu, članstvu u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanju, zdravstvenom stanju, trudnoći, starosti, invalidnosti i slično.

(2) Isključivi kriterijumi vrednovanja i napredovanja članova akademske zajednice mogu biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, kao i sposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Uznemiravanje

Član 17.

(1) Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja među članovima akademske zajednice BLC-a, naročito kada se zasniva na zloupotrebi položaja institucionalne ili hijerarhijske nadređenosti.

(2) Uznemirivanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugom licu koje ima za cilj povredu ličnog dostojanstva i ometanje u obavljanju radnih zadataka. Uznemirivanjem se naročito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili doprinosi stvaranju neprijatnog i neprijateljskog radnog okruženja i ambijenta u kojem lice boravi i radi ili koji lice zastrašuj, vrijeđa ili ponižava..

(3) Neprihvatljivo je svako polno uznemirivanje. Polno uznemiravanje je specifičan oblik uznemirivanja, koje se manifestuje kao upućivanje neželjenih i neprimjerenih prijedloga i opaski seksualne prirode, ruganje i ismijavanje, fizičko napastovanje, izlaganje seksualno uvredljivog i uznemirujućeg materijala, te zahtijevanje seksualnih usluga u zamjenu za preduzimanje ili nepreduzimanje određenih radnji.

Zloupotreba prava i neodgovorno ponašanje

Član 18.

(1) Članovi akademske zajednice ne smiju zloupotrebljavati svoj status ili autoritet, te ne smiju dozvoliti da pojedinačni interesi ili međusobni odnosi utiču na objektivno rasuđivanje, etičko i profesionalno izvršavanje radnih obaveza.

(2) Nedopušten je svaki vid neodgovornog ponašanja članova akademske zajednice, kao što je: neredovno obavljanje radnih zadataka; nesavjesno upravljanje poslovima, resursima i imovinom BLC-a i onemogućavanje ili otežavanje njihovog korišćenja od strane drugih članova; upotreba imovine BLC-a za privatne, komercijalne, političke, vjerske i druge vanobrazovne svrhe bez posebnog odobrenja, u skladu sa zakonom; korišćenje imena, znaka i obilježja BLC-a za privatne komercijalne ili nekomercijalne svrhe.

(3) Svi članovi akademske zajednice treba da budu objektivni u svom radu i odnosu prema kolegama i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utiču na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

II ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM, NAUČNOISTRAŽIVAČKOMI UMJETNIČKOM RADU NA BLC-u

Profesionalne dužnosti akademskog osoblja

Član 19.

(1) Nastavnici, saradnici i istraživači BLC-a dužni su da:

- 1) teže postizanju i prenošenju visokog nivoa naučnih saznanja iz svoje naučne oblasti;
- 2) obezbijede tačnost, relevantnost, reprezentativnost sadržaja predmeta i primerenu poziciju predmeta unutar studijskog programa;
- 3) nastoje da studenti što efikasnije postignu ciljeve predmeta i ishode učenja, definisane studijskim programom;
- 4) ponude svim studentima načelno iste mogućnosti za sticanje znanja i studentske

prakse;

- 5) doprinose intelektualnom razvoju studenata u okviru obrazovne i naučne oblasti u kojoj se nastava izvodi, te izbjegavaju sve aktivnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
- 6) obezbijede otvorenost i javnost ispita, kao i objektivnost ocjenjivanja;
- 7) vrednuju rad svakog studenata otvoreno, pravedno, objektivno i blagovremeno;
- 8) poštuju obrazovne ciljeve, strategije i standarde BLC-a;
- 9) uzdrže se od svakog uslovljavanja pristupanja ispitu, uslovima koji nisu definisani u odredbama pravila studiranja, nastavnoga plana i studijskog programa, a naročito od nametanja uslova koji nastavniku ili saradniku donose ličnu finansijsku ili drugu korist;
- 10) uzimaju u obzir mišljenje i ocjene studenata o kvalitetu nastave.

(2) Članovi akademske zajednice dužni su da svoje profesionalne obaveze i univerzitetske dužnosti obavljaju u skladu sa zakonom i nepristrasno.

(3) Članovi akademske zajednice dužni su da izbegavaju situacije koje za posljedicu mogu imati: kršenje objektivnosti i nepristranosti, posebno između članova zajednice koji su u uzajamnom hijerarhijskom odnosu, odnosno koje uključuju ocenjivanje tuđeg rada i dostignuća; odlučivanje o statusu lica koja su hijerarhijski podređena, njihovom profesionalnom napredovanju, pogodnostima, nagrađivanju ili kažnjavanju.

Neprihvatljive prakse u nastavi

Član 20.

(1) Studenti BLC-a su dužni da se uzdrže od prepisivanja i upotrebe nedozvoljenih sredstava prilikom ispunjavanja predispitnih obaveza i polaganja ispita.

(2) Prepisivanjem se smatra i nedozvoljeno primanje i davanje pomoći, a koje ima za cilj nedopušteni uticaj na tačnost ocjenjivanja na ispitima, kao i u drugim oblicima vrednovanja rada članova akademske zajednice BLC-a.

Korišćenje ljudi i životinja u naučnom istraživanju i umjetničkom radu

Član 21.

(1) Nije dozvoljeno istraživanje ili rad koje može da prouzrokuje nedopustivi rizik ili fizičko i psihičko povređivanje ljudi, povređivanje životinja ili ugrožavanje okoline, kao ni podržavanje, podsticanje ili prikrivanje takvog istraživanja koje sprovode drugi članovi akademske zajednice. Fizički integritet, prava i dostojanstvo svih lica koja učestvuju kao ispitnici ili učesnici u naučnom istraživanju i umjetničkom radu moraju da budu na odgovarajući način zaštićeni.

(2) U naučnim istraživanjima i umjetničkom radu poštuje se princip svjesnog i informisanog pristanka, a na osnovu prethodne obaviještenosti učesnika o njihovim pravima, prirodi i ciljevima istraživanja, kao i načinu njihovog učešća. Čin pristanka se formalizuje davanjem pismene saglasnosti učesnika ili njegovog zakonskog zastupnika.

(3) Istraživači su u obavezi da štite privatnost i anonimnost učesnika, kao i poverljivost

podataka.

(4) Ako u aktivnostima iz stava 2. ovo člana učestvuju djeca i maloljetna lica, mora se obezbijediti poštovanje njihovih prava u skladu sa relevantnim pravnim i etičkim standardima.

(5) Sa životinjama koje se koriste u eksperimentalne svrhe postupa se u skladu sa relevantnim pravnim, etičkim i stručnim standardima.

Zaštita okoline u naučnom istraživanju i umjetničkom radu

Član 22.

Pri realizaciji nastavnih, naučno-istraživačkih i umjetničkih aktivnosti nepophodno je pridržavati se najviših ekoloških normi uz detaljan opis uticaja na okolinu, kao i načinu zbrinjavanja toksičnog i drugog otpada nastalog tokom navedenih aktivnosti, poštujući važeće međunarodne i nacionalne propise.

Izmišljanje i krivotvorene rezultata, lažno autorstvo, plagiranje i autoplagiranje

Član 23.

(1) U nastavnom, naučnoistraživačkom i umjetničkom radu nije dozvoljeno izmišljanje i krivotvorene rezultata, lažno autorstvo, plagiranje i autoplagiranje.

(2) Zabранa iz stava 1. ovog člana se odnosi na sve pisane radeve nastavnog i naučnog osoblja i studenata BLC-a (seminarski rad, diplomski rad, specijalistički rad, master rad, magistarski rad, doktorska disertacija, rad u časopisu, udžbenik, monografija, poglavљa u zbornicima i slično), kao i nesavjesno i neodgovorno prikazivanje činjenica u izveštajima o nastavnom i naučnoistraživačkom radu.

Izmišljanje i krivotvorene rezultata

Član 24.

(1) Izmišljanje predstavlja svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata naučnoistraživačkog rada uprkos svijesti o tome da naučni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo sprovedeno.

(2) Krivotvorene rezultata predstavlja namjerne aktivnosti koje su suprotne načelima naučnoistraživačkog rada i naučne časti, a kojima se manipuliše objektom, opremom ili procesom istraživanja, sa ciljem da rezultati naučnog istraživanja budu namjerno podešeni ili tendenciozno protumačeni.

(3) Poseban oblik izmišljanja i krivotvorene rezultata predstavlja nesavjesno i netačno prikazivanje činjenica u izveštajima o realizovanom nastavnom i naučnoistraživačkom radu.

Lažno autorstvo i dopisivanje koautora

Član 25.

(1) Lažno autorstvo i „dopisivanje koautora“ rada predstavlja navođenje lica kao autora i/ili koautora, a koje nije učestvovalo u izradi rada ili publikacije.

(2) Članovi akademske zajednice dužni su da kao autore/koautore rada ili publikacije navode samo ona lica koja su u procesu nastajanja rada ili publikacije dali svoj intelektualni doprinos.

Plagiranje

Član 26.

(1) Svaki oblik plagiranja tuđih radova ili ideja predstavlja kršenje ovog Kodeksa.

(2) Plagiranje je predstavljanje tuđih ideja ili tuđeg rada, u cjelini ili dijelovima, bez navođenja izvornog autorstva ili izvornika, odnosno protivzakonito prisvajanje tuđih intelektualnih tvorevina i naučnih rezultata i njihovoprikazivanje kao svojih, kao i:

- 1) doslovno preuzimanje teksta drugog autora, odnosno kopiranje iz elektronskih ili štampanih izvora, u dijelovima ili cijelosti, bez navođenja imena autora i izvora iz kojeg je tekst preuzet, kao i bez jasnog obilježavanja preuzetog dijela;
- 2) prepričavanje ili sažimanje teksta drugog autora iz elektronskih ili štampanih izvora, u dijelovima ili cijelosti, bez odgovarajućeg navođenja imena autora i izvora iz kojeg je tekst preuzet, kao i bez jasnog obilježavanja prepričanog dela;
- 3) predstavljanje ideja drugih autora kao svojih, bez odgovarajućeg navođenja imena autora, odnosno izvora iz koga je tekst preuzet.

(2) Članovi akademske zajednice koji učestvuju u nastavnom, naučnoistraživačkom i umjetničkom radu, garantuju za izvornost objavljenih naučnih radova i umjetničkih djela koje objavljaju, te tačnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.

Autoplagitiranje

Član 27.

(1) Autoplagitiranje je ponovno objavljivanje svog ranije objavljenog rada ili svjesno predstavljanje ranije objavljenog i za drugu svrhu iskorišćenog rada kao novogi originalnog.

(2) Autor rada je obavezan da kod prerade izvornog rada navede da se radi o ranije objavljenom radu.

Zaštita autorskih prava i prava intelektualne svojine

Član 28.

(1) Članovi akademske zajednice BLC-a preuzimaju mjere i aktivnosti u svrhu unapređivanja i promovisanja poštovanja autorskih prava i prava intelektualne svojine.

(2) Univerzitet je obavezan da štiti autorska prava i prava intelektualne svojine svih

članova akademske zajednice, te da svojim aktima uredi ovu oblast.

(3) Prilikom izbora/reizbora u akademska, naučna i istraživačka zvanja, kandidati su dužni da predaju svojeručno potpisano izjavu o izvornosti kojom potvrđuju da je svaki njihov rad i dostignuće na koje se pozivaju izvorni rezultat njihovog intelektualnog rada i da taj rad ne sadrži nikakve izvore, osim onih koji su navedeni u radu.

(4) Članovi akademske zajednice prilikom zvanične predaje svojih naučnih i stručnih radova dužni su da predaju svojeručno potpisano izjavu o izvornosti.

Izmišljanje i prepravljanje preporuka

Član 29.

Izmišljanje i prepravljanje preporuka, kao i lažno predstavljanje akademskih dostignuća, predstavlja kršenje ovog Kodeksa.

Primanje poklona i drugih dobara i usluga

Član 30.

Članovi akademske zajednice ne smiju da traže ili primaju poklone ili usluge za sebe ili za druga lica, niti da podstiču na ovakve radnje, ukoliko postoji opravdana pretpostavka da će time biti izvršen direktni ili indirektni uticaj na njihovu objektivnost i ispunjavanje profesionalnih obaveza.

Korupcija

Član 31.

Članovi akademske zajednice su dužni da utiču na suzbijanje svakog oblika korupcije i protivzakonitih radnji na BLC-u, te da prijave svaki takav slučaj, u skladu sa zakonom.

Sukob interesa i nepotizam

Član 32.

(1) Članovi akademske zajednice dužni su da izbegavaju sukob interesa.

(2) Sukob interesa je situacija u kojoj privatni interes člana akademske zajednice BLC-a ili privatni interes sa njim povezanog lica utiče, ili može da utiče na zakonito i nepristrasno obavljanje njegove profesionalne dužnosti i univerzitetskih obaveza, kao i zaštitu javnog interesa (npr. finansijski interes, porodični odnos, kumstvo, blisko prijateljstvo, intimna veza, i slično).

(3) Povezano lice je lice koje se sa članom akademske zajednice nalazi u posebnom odnosu, zasnovanom na: braku ili vanbračnoj zajednici; krvnom srodstvu u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, odnosno u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva; tazbinskom srodstvu zaključno sa trećim stepenom srodstva; usvojenju; odnosu kumstva, bliskog prijateljstva ili intimne veze; kao i sva druga lica koja se, prema datim okolnostima, mogu smatrati interesno povezanim sa članom akademske zajednice BLC-a.

(4) Članovi akademske zajednice ne smiju radnjama u okviru obavljanja svojih profesionalnih dužnosti stavljati svoje srođnike iz prethodnog stava ovog člana u povlašćen položaj u odnosu na druga lica.

Otvorenost i povjerljivost

Član 33.

(1) BLC i članovi akademske zajednice podupiru i promovišu otvorenost u propisima i svom djelovanju (ispiti, upis studenata, profesionalno napredovanje, i slično) kao jednu od temeljnih vrijednosti na BLC-u.

(2) Članovi akademske zajednice koji, na osnovu svog položaja na BLC-u raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti, dužni su da štite tajnost tih podataka.

(3) Nedozvoljeno je otkrivanje povjerljivih podataka iz stava 2. ovog člana drugim članovima akademske zajednice, kao i trećem licima, izuzev ako je takvo otkrivanje dio uobičajenog obavljanja posla na BLC-u, odnosno ukoliko postoji zakonski osnov ili profesionalna obaveza da se takve informacije objave.

Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja

Član 34.

Svi članovi akademske zajednice imaju pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja, te unapređenja kvaliteta i nivoa vlastitog znanja i stručnosti u okviru izabrane oblasti.

Profesionalno napredovanje

Član 35.

(1) Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obaveza i profesionalnih kompetencija člana akademske zajednice BLC-a mora da bude objektivna, nepristrasna i utemeljena na unaprijed utvrđenim i otvorenim kriterijumima. Svaki član akademske zajednice dužan je da procjene o uslovima za profesionalno napredovanje drugih članova zasniva isključivo na kriterijumima koji su relevantni za vršenje profesionalnih obaveza, odnosno na pokazanoj stručnosti, talentu i profesionalnim zaslugama i rezultatima.

(2) Nedozvoljen je svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku vrednovanja uslova za profesionalno napredovanje, kao i u samom postupku napredovanja.

(3) BLC je dužan da svim članovima akademske zajednice obezbijedi jednakе uslove za napredovanje na osnovu procjene ispunjenosti profesionalnih obaveza, te da obezbijedi uslove za podmlađivanje nastavnog i naučnog kadra.

(4) Nastavnici BLC-a imaju obavezu da se brinu o stvaranju podmlatka naučne i nastavne zajednice i da podstiču napredovanje i osamostaljivanje mlađih članova akademske zajednice BLC-a.

Javno istupanje

Član 36.

(1) BLC je svjestan svoje društvene odgovornosti i podržava pravo članova akademske zajednice na javno istupanje i slobodu izražavanja, što uključuje nastupe pred publikom, istupe u sredstvima javnog informisanja, izražavanje stavova u novinama, knjigama i časopisima, društvenim mrežama, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice.

(2) Članovi akademske zajednice BLC-a ne smiju da posredno ili neposredno zabranjuju, ometaju, ograničavaju ili bilo čime uslovljavaju javne nastupe drugih članova akademske zajednice, odnosno slobodu izražavanja na tim nastupima.

(3) Članovi akademske zajednice BLC-a koji su ovlašteni i koji javno nastupaju u ime BLC-a, dužni su da u javnosti iznose stavove BLC-a u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima, kao i da iznose objektivne, tačne i provjerene činjenice, i ne smiju svojim izjavama nanositi štetu BLC-u.

(4) Prilikom javnog nastupanja u ime BLC-a i u svojstvu članova akademske zajednice BLC-a, članovi akademske zajednice dužni su da pored svog imena obavezno navedu i puni naziv BLC-a.

III ORGANI I TIJELA ZA SPROVOĐENJE KODEKSA NA UNIVERZITETU

Organi i tijela za sprovođenje Kodeksa

Član 37.

(1) Svi organi BLC-a dužni su u okviru svoje nadležnosti da se staraju o sprovođenju Kodeksa i unapređenja etičkih standarda na BLC-u.

(2) U postupku utvrđivanja povreda Kodeksa i razvoja etičkih standarda, u smislu stava 1. ovog člana, učestvuju direktor, nastavno- naučna vijeća odsjeka, Senat BLC-a i Komitet za etička pitanja BLC-a (u daljem tekstu: Etički komitet).

Etički komitet BLC-a

Član 38.

(1) Članove Etičkog komiteta imenuje Senat Univerziteta u Banjoj Luci.

(2) Etički komitet ima pet članova, od kojih su četiri iz reda nastavnika, jedan iz reda administrativnog osoblja i jednog član iz reda studenata.

(3) Mandat članova Etičkog komiteta traje četiri godine i oni mogu biti ponovo imenovani. Mandat članova Etičkog komiteta iz reda studenata traje godinu dana.

(4) Etički komitet odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova.

(5) Rad Etičkog komiteta je javan, osim ako Etički komitet utvrdi da postoje opravdani razlozi za isključenje javnosti.

(6) Etičkim komitetom rukovodi predsjednik Etičkog komiteta. U slučaju njegove odsutnosti ili sprječenosti da privremeno obavlja svoju dužnost, zamjenjuje ga zamjenik predsjednika.

(7) Predsjednika i zamjenika predsjednika biraju članovi Etičkog komiteta na svojoj prvoj sjednici.

Nadležnost Etičkog komiteta

Član 39.

Etički komitet je nadležan da:

- 1) odlučuje po zahtjevima iz člana 40. stav 1. ovog Kodeksa i daje mišljenje o usklađenosti određenog ponašanja ili djelovanja člana akademske zajednice BLC-a sa odredbama Kodeksa;
- 2) prati razvoj etičkih standarda u zemlji i inostranstvu;
- 3) održava kontakte sa sličnim tijelima drugih visokoškolskih ustanova;
- 4) predlaže Senatu BLC-a izmjene i dopune Kodeksa;
- 5) inicira i organizuje rasprave i skupove posvećene primjeni i unapređenju etičkih standarda u visokom obrazovanju;
- 6) obavlja i druge poslove predviđene Kodeksom i drugim opštim aktima BLC-a.

IV POSTUPAK PRED ETIČKIM KOMITETOM

Zahtjev za utvrđivanje povrede Kodeksa

Član 40.

(1) Postupak pred Etičkim komitetom pokreće se podnošenjem zahtjeva za utvrđivanje povrede osnovnih etičkih načela i etičkih pravila u nastavnom, naučnoistraživačkom i umjetničkom radu određenih ovim Kodeksom.

(2) Zahtjev može podnijeti bilo koji organ BLC-a, nastavnik, saradnik, lice koje je zaposleno na BLC-u ili student, kada osnovano sumnja da je došlo do povrede odredbi ovog Kodeksa.

(3) Zahtjev za davanje mišljenja treba da bude jasno određen, preciziran i u njemu treba da budu navedene i obrazložene sve okolnosti koje ukazuju na postojanje konkretnе povrede Kodeksa, te priloženi odgovarajući dokazi.

(4) Zahtjev obavezno sadrži lične podatke i potpis podnosioca zahtjeva.

Neuredan zahtjev

Član 41.

(1) Nepotpun i neuredan zahtjev vratiće se podnosiocu i odrediti rok zaotklanjanje nedostataka.

(2) Ukoliko se u ostavljenom roku ne otklone nedostaci, rješenjem će se odbaciti zahtjev.

(3) Zahtjev po kojem nije moguće postupati zbog nenađežnosti odbacuje se rješenjem.

(4) Rješenje iz stava 2. i 3. ovog člana dostavlja se lično podnosiocu zahtjeva.

Postupak pred Etičkim komitetom

Član 42.

(1) Uredan i obrazložen zahtjev se dostavlja licu protiv kojeg je postupak pokrenut, koje može dati svoje pisano izjašnenje u roku od 7 dana od dana prijema zahtjeva.

(2) Predsjednik Etičkog komiteta saziva sjednicu Etičkog komiteta u roku 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(3) Etički komitet može od podnosioca zahtjeva da zatraži i dodatna pojašnjenja ukoliko je to neophodno za vođenje daljeg postupka.

Mišljenje Etičkog komiteta

Član 43.

(1) Članovi Etičkog komiteta na sastanku raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka i daju svoje mišljenje isključivo na osnovu navoda i podataka iz zahtjeva, pisanih izjašnjenja lica protiv kojeg se vodi postupak i eventualnog pisanih izjašnjenja drugih lica, predmetne dokumentacije, priloženih dokaza i, po potrebi, dodatnih pojašnjenja.

(2) Etički komitet odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova.

(3) Član Etičkog komiteta čiji stav ili prijedlog nije uvršten u mišljenje Etičkog komiteta, ima pravo da izdvoji svoje mišljenje. Izdvojeno mišljenje je sastavni dio mišljenja Etičkog komiteta.

(4) Etički komitet daje mišljenje u pisanim obliku, u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva. Ukoliko je u toku postupka Etički komitet zatražio dodatna pojašnjenja, ovaj rok se računa od dana njihovog dostavljanja. Rokovi ne teku za vrijeme zimskog i ljetnjeg raspusta.

(5) Etički komitet svoje mišljenje dostavlja direktoru BLC-a.

Sadržina mišljenja

Član 44.

(1) Mišljenje Etičkog komiteta sadrži:

- 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je Etički komitet raspravljao;
- 2) navode o povredama načela i pravila Kodeksa koje je Etički komitet uzeo u razmatranje;
- 3) detaljno obrazložen stav Etičkog komiteta o tome da li ponašanje člana akademske

zajednice Univerziteta koje je predmet zahtjeva predstavlja povredu Kodeksa, kao i ocjenu o težini povrede;

- 4) prijedlog Etičkog komiteta o mjeri koja treba da se izrekne i koja može da doprinese da takve ili slične povrede Kodeksa ne budu ponovljene;
- 5) podatak o ishodu glasanja (da li je mišljenje doneseno jednoglasno ili ne);
- 6) druge potrebne elemente.

(2) Mišljenje iz stava 1. ovog člana potpisuju predsjednik i članovi Etičkog komiteta.

Odluka o zahtjevu

Član 45.

(1) Nakon prijema mišljenja Etičkog komiteta, direktor BLC-a u roku od 15 dana od dana prijema mišljenja donosi odluku:

- 1) odluku kojom se zahtjev odbija i oslobođa lice protiv kojeg je voden postupak, ili
- 2) odluku kojom se lice, protiv kojeg je zahtjev podnijet, oglašava odgovornim i izriče odgovarajuću mjeru za povredu Kodeksa.

(2) Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži: uvod, izreku, obrazloženje i pouku o pravnom lijeku.

(3) Odluka iz stava 1. ovog člana dostavlja se učesnicima u postupku, u roku od 8 dana od dana donošenja.

Pravni lijekovi

Član 46.

(1) Lice protiv kojeg je pokrenut postupak i podnositelj zahtjeva mogu izjaviti žalbu protiv odluke direktora iz člana 45. stav 1., u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

(2) Žalba se podnosi Senatu BLC-a.

(3) Senat će rješenjem odbaciti žalbu ako utvrdi da je neblagovremena, nedopuštena ili izjavljena od neovlašćenog lica.

(4) Sekretar BLC-a je dužan da, uz žalbu, Senatu proslijedi i kopijucjelokupnog spisa koji se odnosi na predmet.

(5) Senat će u roku od 60 dana od dana prijema žalbe iz stava 1. ovog člana donijeti odluku:

- 1) kojom se žalba odbija i potvrđuje odluka direktora;
- 2) kojom se žalba uvažava i preinačuje odluku direktora.

(6) Odluka iz stava 5. ovog člana je konačna.

V MJERE ZA POVREDU KODEKSA

Vrste mjera

Član 47.

(1) Mjere za povredu Kodeksa su:

- 1) opomena;
- 2) javna opomena;
- 3) javna osuda.

(2) Opomena se izriče učiniocu povrede etičkih načela Kodeksa za koga se može očekivati da će ovakav vid pisanog upozorenja, bez objavljivanja istog, dovoljno uticati na njega da više ne vrši povrede Kodeksa. Opomena se unosi u evidenciju o izrečenim mjerama upozorenja, ali ne čini sastavni dio dosijea nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili administrativnog radnika.

(3) Javna opomena se izriče učiniocu povrede etičkih načela Kodeksa za koga se može očekivati da će javno objavljivanje ove mjeru dovoljno uticati na njega da više ne vrši povrede Kodeksa. Javna opomena se objavljuje na sjednici Senata BLC-a.

(4) Javna osuda izriče se učiniocu teške povrede etičkih načela Kodeksa ili učiniocu kojem je ranije izrečena mjeru opomene ili javne opomene i za koga se može očekivati da će javno objavljivanje ove mjeru dovoljno uticati da više ne vrši povrede Kodeksa. Javna osuda se objavljuje na sjednici Senata BLC-a, na oglasnim tablama i veb-stranici BLC-a.

(5) O vrsti mjeru iz stava 1. ovog člana odlučuje nadležni organ za donošenje odluke.

(6) Određivanje mjeru koja se izriče učiniocu se vrši u zavisnosti od težine učinjene povrede, štete koja je nanijeta ugledu BLC-a, prijedloga Etičkog komiteta i aktivnosti koje je učinilac predložio da će preduzeti u svrhu otklanjanja posljedica povreda Kodeksa.

(7) Utvrđena odgovornost učinjoca za učinjenu povredu Kodeksa ne utiče na njegovu eventualnu odgovornost po drugim osnovama (disciplinska, prekršajna ili krivična).

VI EVIDENCIJA O IZREČENIM MJERAMA

Evidencija

Član 48.

(1) BLC vodi evidenciju o izrečenim mjerama.

(2) U evidenciju iz stava 1. ovog člana unose se: lični podaci učinjoca povrede Etičkog kodeksa, vrsta povrede etičkih načela Kodeksa, izrečena mjeru i datum donošenja odluke.

(3) Izrečene mjeru javne opomene i javne osude čine sastavni dio dosijea nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili administrativnog radnika, i ne mogu se brisati.

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

Na pitanja koja nisu uređena ovim Kodeksom, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

Član 50.

Senat BLC-a će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Kodeksa imenovati članove Etičkog komiteta.

Član 51.

Stupanjem na snagu ovog Kodeksa prestaje da važi Etički kodeks BLC-a, broj: 19/02/08 od 15.01.2008. godine;

Član 52.

Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na veb stranici BLC-a.

Predsjednik Senata


Mladen Miroslavljević
prof. dr Mladen Miroslavljević